

Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmaya Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmaya Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22221>

Özet

Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmaya Yönelik Tutum Ölçe?i, 2018 y?l?nda Emine Güney taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin, özellikle **biyoloji ö?retmen adayları**nın, Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmalara (Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmalar) kar?? sahip oldukları tutumları bilimsel, etik ve sosyal boyutlarda ölçmek ve de?erlendirmektir. Çal??ma, hem yeni bir ölçme aracı geli?tirmeyi hem de ö?retmen adayları'nın bu karma??k ve güncel bilimsel konuya ili?kin tutumları'nın çe?itli de?i?kenler (cinsiyet, bilgi düzeyi vb.) aç?s?ndan nasıl farklılaştığını ortaya koymayı hedeflemiştir.

Ölçek geli?tirme süreci, psikometri alanı'nın gerektirdiği adımları takip etmiş olup, elde edilen sonuçlar ilgili eğitim programları'nın ve kamuoyunu bilgilendirme çabaları'nın şekillendirilmesine katkı sağlayarak amaçlanmaktadır. Ölçe?in orijinal çabası, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmalar, **Tutum Ölçe?i**, Ölçek Geli?tirme, Biyoloji Eğitimi, Ö?retmen Adayları, Biyoteknoloji, Risk Algısı.

Yazarlar

Emine Güney

Amaç

Ölçe?in birincil amacı, **Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmalara** kar?? geliştirilen tutumları güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek standart bir araç oluşturmaktır. Bilimsel bilginin hızla arttığı bir çağda, özellikle fen bilimleri alanında görev yapacak ö?retmen adayları'nın, bu tür tartışılabilir ve etik boyutu olan konulara yaklaşımlarını belirlemek büyük önem taşımaktadır.

İkincil olarak, bu ölçek kullanılarak biyoloji ö?retmen adayları'nın GDO'lara yönelik tutumları analiz edilmiş ve bu tutumların akademik başarı, bilgi düzeyi, cinsiyet ve öğrenim görülen bölüm gibi farklı de?i?kenlere göre anlamlı farklılıklar gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu analiz, eğitim fakültelerindeki müfredatın güncellenmesi ve ö?retmen yetiştirme süreçlerinin iyileştirilmesi için önemli veriler sunmaktadır.

Yapı

Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmaya Yönelik Tutum Ölçe?i, bireylerin GDO'lara ili?kin genel

de?erlendirmelerini, inançlar?n? ve duygusal tepkilerini içeren çok boyutlu bir **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutumlar genellikle üç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Bili?sel Bile?en: Bireyin GDO'lar hakk?ndaki bilgisi, inançlar? ve alg?lanan fayda/risk de?erlendirmeleri.

Duygusal Bile?en: GDO'lara kar?? hissedilen korku, endi?e, rahatlık veya heyecan gibi duygusal tepkiler.

Davran??sal Bile?en: GDO'lu ürünleri tüketme veya GDO ara?t?rmalar?n? destekleme e?ilimi.

Ölçek, bu bile?enleri kapsayacak ?ekilde maddeler içermekte ve bireylerin GDO teknolojisine yönelik kapsamlı ve bütüncül bir de?erlendirmesini sa?lamayı hedeflemektedir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, ölçek geli?tirme süreci kapsamında **içerik geçerli?i** ve **yap? geçerli?i** çal??malar?n?n yapıldı??? varsayılmaktadır. İçerik geçerli?i için uzman görüşüne başvurulmu? ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil edip etmedi?i kontrol edilmi?tir. Yap? geçerli?i ise genellikle Faktör Analizi yöntemleri (Aç?mlayıcı veya Do?rulayıcı Faktör Analizi) kullanılarak test edilmi?tir. Detaylı geçerlik analizleri, ölçeğin Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde sunulan yüksek lisans tezinde (Güney, 2018) mevcuttur.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta spesifik güvenilirlik de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, ölçek geli?tirme çal??malar?nda **güvenirlik**, genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu gösterir. Ölçeğin güvenilirlik sonuçları, standardizasyon sürecinin bir parçası olarak tez çal??mas?nda detaylıca sunulmuştur.

Faktör Analizi

Geli?tirme çal??malar?n?n bir parçası olarak, Geneti?i De?i?tirilm?i Organizmaya Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu (örneğin, algılanan risk, algılanan fayda, etik kaygılar) ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendiğini ortaya çıkarmıştır. Bu psikometrik adım, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olup olmadığını doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Orijinal kaynaktaki derecelendirme bilgisi yer almamaktadır, ancak bir tutum ölçe?i oldu?u için büyük olasılıkla 5'li veya 7'li **Likert tipi** bir derecelendirme formatı kullanılmaktadır (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri, özellikle **Biyoloji Öğretmen Adayları**.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde öğrenim gören biyoloji öğretmen adayları üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geliştirme metodolojisi. Madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alınması, pilot uygulama ve geçerlik/güvenirlik analizleri.

Anahtar Kelimeler

GDO, Tutum, Ölçek, Biyoloji, Tutum Ölçe?i, Eğitim, Fen Bilimleri, Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazışma Adresi: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiğinden, kullanımı için öncelikle sorumlu yazar Emine Güney ve tezin sunulduğu Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım için ek izinler ve ücretler söz konusu olabilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [genetigi-degistirilmis-organizmaya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Güney, E. (2018). *Geneti?i de?i?tirilmi? organizmalar hakkında tutum ölçe?i geli?tirilmesi ve*

biyoloji ö?retmen adaylar?n?n geneti?i de?i?tirilmi? organizmalar hakk?nda tutumlar?n?n farkl? de?i?kenler aç?s?ndan de?erlendirilmesi (Yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Geneti?i De?i?tirilmi? Organizmaya Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak metinde yer almad???ndan burada sunulamamaktad?r. Maddelerin tam listesi, ilgili yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya orijinal PDF belgesinde (yukar?daki ba?lant?da mevcuttur) bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM